

Rehberlik Hizmet Alanları

Doğrudan Sunulan Hizmetler:

1-) Psikolojik Danışma Hizmetleri:

- Bireylerin duyuşsal konu ve problemlerine yöneliktir. Öz güveni öz saygı problemleri, çatışma ve anlamsızlık durumları benlik algısı gibi problemleri kapsar. Amacı bireyin karar verme ve problem çözme becerisini geliştirerek kişisel gelişimini sağlamak.

Psikolojik danışmada kullanılan beceriler: İçtenlik, kendini katma, empati, tutarlılık, koşulsuz kabul, güven, saygı.

Psikolojik danışmada kullanılan teknikler: Yapılandırma, onaylama, teşvik, yorumlama, destekleme.

2-) Bireyi Tanıma Hizmetleri:

- Bireye yardımcı olmak için onların bir takım özelliklerini tanımak ve nelere ihtiyaçlarının olduğunu bilmek gerekir. Bu bilgiler bireye aktarıldığı sürece birey kendi hakkında daha geniş bilgi sahibi olur ve kendini gerçekleştirme görevi yerine getirilir.

3-) Yeni Duruma Alıştırma (Oryantasyon) Hizmetleri:

- Oryantasyon, bireyin yeni duruma uyumunu kolaylaştırmanın yanında, karşılaşılması muhtemel uyum ve davranış bozukluklarının yaşanmasını da engellemektedir. Oryantasyon kapsamında yapılan çalışmalar:
  - Okulun tarihinin kısaca anlatma.
  - Okul çevresi hakkında bilgi verme.
  - Okulun eğitim programı hakkında bilgi verme.
  - Okul kuralları hakkında bilgi verme.
  - Okuldaki Psikolojik danışma ve rehberliğin tanıtılması.

4-) Bilgi Toplama ve Yayma Hizmetleri:

- Öğrencilere eğitsel, mesleki, kişisel-sosyal yönden kendilerini geliştirebilmeleri, sağlıklı ve doğru karar verebilmeleri, seçimler yapabilmeleri için gerekli, ihtiyaç duyulan bilgilere sahip olmalarını sağlamaktır. Sadece öğrenciler değil okulun her personeli bu hizmetten yararlanabilir.

5-) Yönelme ve Yerleştirme Hizmetleri:

- Amaç bireyin ilgi, yetenek ve niteliklerine göre yönlendirilmesidir. Kendilerine uygun alan, program, okul, kulüp, etkinlik, ders seçmeleri amacıyla öğrencilere verilen hizmetlerdir. 3 aşaması vardır:
  - Bireye kendisini tanıtmalı,
  - Seçmeyi düşündüğü alan, okul, program, mesleklerinin bireye tanıtılması

- Bireyin kendisine uygun alan, okul, program, meslek seçimine yardımcı olunması

6-) İzleme ve Değerlendirme Hizmetleri:

- Öğrencilere sunulan rehberlik hizmetlerinin sonucunda bir değişiklik olup olmadığı, olmuşsa ne gibi değişikliklerin olduğu bilinmesine gerek vardır. İzleme çalışmaları hem öğrencinin değişim ve gelişimini takip etmek amacıyla hem de sunulan rehberlik çalışmalarının etkililiğini öğrenmede ihtiyaç duyulan bilgileri sağlar.
- **ÖRN:** Oryantasyon hizmeti verilen öğrencilerin okula uyum durumlarının izlenmesi.

7-) Sevk (Yönlendirme) Hizmetleri:

- Okul rehberlik servisinin rehberlik uzmanının yetkinliğini aşan, yardımcı olamadığı bir sorunda, öğrencinin velisi ve okul ile de etkileşime girerek öğrenciyi başka bir uzmana bir üst kuruma yönlendirilmesidir.
- **ÖRN:** İntihar girişiminde bulunmuş bir öğrencinin psikiyatrye yönlendirilmesi.

Dolaylı Sunulan Hizmetler:

1-) Müşavirlik (Konsültasyon) Hizmetleri:

- Doğrudan doğruya öğrenciyeye yönelik olmayan, ancak öğrenciyeye verilen rehberlik hizmetinin daha etkili olmasına yardımcı bir hizmet alanıdır. Bu hizmetin amacı, öğrenci ile yakından ilgili bireylerin, okul personeli ve ailelerin daha yeterli, ortak bir rehberlik anlayışlarına sahip olmalarını sağlamak ve bu şekilde bireyin kendini geliştirmesini, rehberlik hizmetlerinin etkinliğinin artmasını sağlamaktadır.
- **ÖRN:** Eğitim-öğretim kurumlarında karşılaşılan çeşitli sorunların çözümüne yönelik ilgili kişilerin bir araya gelerek bilgi paylaşımında bulunması.

2-) Araştırma ve Değerlendirme Hizmetleri:

Uygulanan programların sonuçları hakkında bilgi edinmek, sonuçların öz eleştirisini yapmak öğretmen-öğrenci-velilerin ihtiyaç ve beklentileri hakkında ayrıntılı bilgi edinmek amacıyla kullanılır.

3-) Çevre ve Veli ile İlişkiler Hizmeti:

- **Çevre ile ilişkiler:** Okulun yakın çevresi hakkında bilgi sahibi olmayı, okulun çevresinde öğrenciyi olumlu-olumsuz etkileyecek durumları tanımayı, okulu çevreye tanıtmayı kapsar.
- **Veli ile ilişkiler:** Velilere ihtiyaç duydukları konularda bilgi verme, velilere açık olma, veli ve okul aile birliği toplantılarına katılma, öğrencilerin başarı ve devamsızlık durumlarını velilerle paylaşma gibi durumları kapsar.
- **ÖRN:** Öğrencinin devamsızlık durumu hakkında veliye bilgi vermek, veli ile ilişkiler hizmeti çerçevesinde yapılırken, öğrencinin devamsızlık durumunun

anne-babanın ayrılık aşamasına gelmiş olmasından kaynaklandığını kabul ederek anne-babaya boşanma sürecinde çocukla yapılacak olan iletişim becerileri ile ilgili danışmanlık hizmeti sunulursa bu çalışma Konsültasyon (Müşavirlik) çalışması olur.

4-) Program Hazırlama ve Geliştirme Hizmetleri:

- Okullarda rehberlik hizmetlerinin planlı, programlı, sistemli yürütülebilmesi için bu alanda hizmet veren görevliler uygulanacak çalışmalar ile ilgili programlar hazırlamakta ve rehberlik hizmetleri hazırlanan planlar doğrultusunda yürütülmektedir.

Model ve Yaklaşımlar:

1)Persons modeli:

- Meslek seçme ve işe yerleşme
- Bireyin özellikleri belirlenir -> mesleğin özellikleri -> eşleştirme ve yönlendirme

2)Klinik model:

- Sağlık ve hastane hizmeti
- Ruh sağlığı bozulduğunda
- **NOT:** Bu iki yaklaşım özellik faktör kurumları olarak adlandırılır. Bireyin ayrıntılı ve objektif incelenmesi önemlidir.
- Hizmetler anlık sunulur.

3)Eğitimle Kaynaştırma modeli:

- Okul ve eğitim hizmeti

4)Karar vermeye yardımcı model:

- Doğru karar verme becerilerini kazandırma
- **NOT:** Bunların hepsi geleneksel yaklaşımdır.

5)Gelişimsel yaklaşım: (Kullanılan)

- Bireylerin hayatlarında başarılı olabilmeleri için içinde buldukları yaşa özgü bilgi ve becerilerin kazandırılmasıdır.
- Tüm yaşam boyunca
- Tüm alanlarda
- Tüm bireylerin
- Öğretmen odaklıdır. (Hizmeti sunan açısından) (Hizmet açısından öğrenci)
- Ölçülebilir. (kontrol etme)
- Esneklik.
- Hedefe yönelimlidir.
- Öğretimle bütünleşmiştir.